

re, Rásky
 Iargit, Un-
 rgit, Toldy
 Ilona, Stei-
 oor, Násza
 Schlichter
 rin Vilmos,
 ry Gizella,
 ranka, Ha-
 Schweiger
 ma és Jenő,
 dolf, Behu-
 yer testvé-
 l, Gyárfás
 a és Adél,
 Körösy Ká-
 roly, Maj-
 bert Elza,
 ákkel, Sár-
 li, Kricsfa-
 . ifj. Braun
 ka és Jolán,
 i és Lajos,
 er Sándor,
 ároly, Un-
 erczy, Grosz
 Gschwindt
 , Fort Fe-
 ádor Béla,
 i, Sárközy
 V. (nevedet
 n közölhe-

JA.

hibás, mert
 ladványod-
 almán. A
 tettem. De
 elfogadott
 amar ráke-
 a. Schmid
 az a könyv
 nem is ad-
 érdemeitél,
 os József.
 n sorában.
 olvasni-irni
 nt a mikor
 ad a »Kis
 nagyon is
 olvasandó.
 ashatni. —
 kiadó-hiva-
 ágotat, ha
 tről a jövő

KIS IRAP

TESTVÉRI SZOLGÁLAT. (Lásd a 38. lapon.)

maeum-épület.
 sten.

XXXVII. kötet, 3. szám.

Ára negyedévre 1 ft 40 kr.
 Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1889. július 21-én.

A HEKTOR.

— Egy pákosztos kutya és még valami. —
(Irta Lajos bácsi.)

(Folytatás.)

LYANOK lettünk erre rögtön, mint
a rák a forró vízben. Fülíg vörö-
sek, haragosak.

Ő persze csak a Hektorra czélt. Legalább azt mondta. De hát mi magunkra vettük, mert már kedvünk kerekedett összeveszni. De neki is.

És egyik fél sem akarta a békülésre az első lépést megtenni.

Bocsánatot kérni szép, nemes, de nehéz dolog, és még nehezebb: megbocsátani, ha bennünket meg nem követnek.

Fájt, hogy a szemünkre hányják és kegyelem-kenyérnek nevezik ezt a kedves kirándulást, időtöltést egy atyafi-háznál.

— No hát, nem esszük senkinek a kegyelem-kenyerét — feleltük zordonan.

Ott kiinn jártunk akkor éppen a szőlőben, ott történt a teljes összeveszés és Kálmánnak eszébe sem jutott, hogy bennünket megkérleljen.

A kis leányok hasztalan csimpeszkedtek belénk, hasztalan mondták:

— Az Isten áldjon meg benneteket, csak nem hagyjátok itt a mákosrétest?! A mama megígérte, hogy meglesz ma.

Összevontuk szemöldökeinket ádázul.

— Hát ha az egész világ mákosrétesével kecsegtetnének is — maradnánk-e?

Haza futottunk a házhoz, becsomagoltuk kevés ruháscskánkat, könyveinket a hónunk alá csaptuk — még a kapu-félfától se vettünk búcsút, megindultunk a hosszú utra.

Voltaképen talán tisztában sem voltunk azzal, amire a fejünket adtuk, pedig az veszedelmes dolog volt.

Csak az lebegett előttünk, hogy bemegyünk a székvárosba. Hősök leszünk, mint a dühös Toldi vagy Kinizsi s meg fogjuk Hektort szabadítani, életét megvédelmezni!

Ezt handabandáztuk magunk közt, pedig valójában csak a Kálmán sértése tüzelt föl bennünket.

Vállalkozásunk vakmerőségét tehát, a mint mondom, nem is fontoltuk meg. Nem is gondoltunk arra, hogy a legközelebb eső vasuti állomás (Báránka, egy kis város) a faluhoz — a honnan kiindulunk — két mértföldnyire van. És eszünkben sem volt, hogy a vasuton még hat mértföldet kell utaznunk. S ki tudja, milyen veszedelemnek lehetnek kitéve ekkora utban az ilyen tizenkét éves gyerkőczök. Még hozzá pénzünk sem volt valami bőven.

— Csak a falun kívül, az árok-parton számoltuk meg a garasainkat. Már erre megjött az első aggodalom bánata. Károlykának husz garasa volt, nekem pedig huszonöt. Ez a mai pénzben kilenczven krajczár. Vajjon ez a somma elég lesz-e a vasuti viteldijra? Bizony nem a! — Akkor talán majd fölvesz valamely kocsi, mely a székvárosba megy. — Aztán megenni is kell az uton. Elég lesz-e ennivalóra, ami a fuvardíjból megmarad?

Bizony nagy aggodalomba, bajba vertük magunkat, de azért csak mentünk.

Volt a faluban egy öreg, tréfás paraszt-ember: a Nevelős bácsi, aki örömet elincselkedett a gyermekekkel. Ez

jött a kukoricza-földjéről, mikor mi a falusi gyalog-utról az országotra kiértünk.

Már csak az, hogy uti motyót látott a hónunk alatt, elég volt neki arra, hogy amúgy magyarán kifigurázzon bennünket.

— Látom, hogy utra mennek, hát adok egy kis utra valót.

Kezünkbe nyomott egy-egy sült krumplit és egy-egy krajezárkát.

— Ez jó lesz vacsorára, ez meg jó lesz szállás-pénzre, ha valahol meg akar-nak hálni.

Elszégelytük magunkat, de azért csak mentünk tovább; hanem folyvást a fejünkben zúgott: »Ez jó lesz vacsorára, ez meg jó lesz szállásra.«

Igaz biz az! Erre sem gondoltunk. Nem csak ebédelni, nem csak vacsorálni, de meg is kell szállni valahol. Ámbár a nap még a déli magasságon van, mégis csak le fog az nyugodni estére. De hát mi hol nyugszunk le? Károlykát hamar megvizsgáltam. Báránka városban lakott egy távol rokonunk, a báránkai bácsi. Az igaz, hogy ez egy mogorva, fősvény agglégény volt, s nem szerette a gyermekeket; — de hát azért még sem tagadja talán meg az éji szállást, sem egy ebédet és vacsorát. Az időtöltés nála nem lesz valami kellemes, hanem hát — a szükség törvényt ront, s holnap reggel úgy is tovább megyünk. Legalább megpihenhetünk.

Benyitottunk. Arra azonban nem számítottunk, mit fogunk mondani, ha azt kérdezi: mi járatban vagyunk?

Ugyancsak meg voltunk akadva. Himzettünk-hámoztunk, mert hát hazudni

még sem akartunk. A vége az lett, hogy nem tudtunk felelni.

— No, fráterek! — mondta erre — ti most szöktök. Valami csint tettetek, ugy-e? Vagy a leczkét nem tudtátok? Hadd látom csak!?

És elvette tőlem a Corneliust, Károlykától a Phaedrust.

Akkor még az volt a szokás, hogy amit az előbbi évben az auktorokból (latin remek írókból) tanultunk, a szabad-időben meg kellett ismételni.

Kikérdezett bennünket. Feleltünk, de csak úgy a hogy.

Visszaadta a könyveket s kérdé:

— Volt-e már ebéd, ficzkók? — Nem? No hát nem is lesz itt addig, amíg nekem itt ezt, ettől eddig, hiba nélkül fel nem mondjátok!

Az ujjával kibökdöste a helyeket a könyvekben.

Összenéztünk, s azt olvastuk egymás arczáról: »No mi ugyan jó helyre jutottunk!«

Ime, itt van az első nagy veszedelem.

Az udvaron egy nagy szilfa-tuskóra ültetett engem, Károlykát pedig a szín alá, egy ócska szánkába.

— Közel se legyetek egymáshoz, hogy annál hamarabb készen legyetek; mondá.

De hiszen készen voltunk mi mindjárt. Azzal tudniillik, hogy nem jó ezen a helyen, s keserves lenne itten maradni.

Még csak nem is beszélgethettünk egymással. Azért a távolból mégis megértettük egymást. Károlyka arcza azt mondta messziről: »Edes Lajoskám! Ma

nem akar itt ebéd lenni!« Majdnem píttyergett. Az én bánatos ábrázatom pedig azt mondogatta: »Micsoda! Még lefeküdni sem hagynak bennünket addig, míg a leczkét hiba nélkül fel nem mondjuk? Sőt az utra se eresztenek tovább! Itt fogunk napokig koplalni!«

Megint felnéztünk és megint megértettük egymást.

— Szökjünk meg innen!

— De hát hova?

— Az mindegy!...

Átvettük magunkat a palánkon.

Az utcán nem sokat tétovázhattunk.

Határoztunk: — »Bánjuk meg bűnünket és menjünk vissza Kálmánékhoz.«

— Hová? Vissza?

— Igen is. Hogy szerettek ott bennünket! Megharagudtunk Kálmánra s mégis a bácsit s a nénit bántottuk meg legjobban. Jóvá kell tenni hibánkat. Kálmánnal is kibékülünk. Megbocsátunk neki, ha nem követ is meg bennünket. A nagy-lelkűség többet ér, mint a gyűlölködés. Hogy ő olyan ostoba és kiméretlen volt: az neki szégyen, nem nekünk.

Aztán meg... ott van a mákos rétes.

A régóta várva-várt mákos rétes!

Tehát megyünk!

De édes istenem!... a nap már lemenőben. Vajjon oda érünk-e a sötét éj beállta előtt?

Mégis csak jobb lesz, mint itt éhen, szomjan maradni; mert ez a kegyetlen bácsi képes a szavához ragaszkodni.

Lám, lám: milyen jó volt az az egy megvetett sült krumpli, meg az a krajczár! A piacon a kofától vettünk egy-egy czipót. A falu szélén fellakomáztuk.

Nagyon jó volt biz az, csakhogy nem csilapította az éhségünket.

Ezzel elindultunk vissza felé.

Utunk egy darabig kukoricza-földek között vitt.

(Folytatása következik.)

ÁLMOS PÁR.

ÉBREDJ föl, ideje!
Ne légy olyan lusta!
Igazán röstellem,
Te álmos Viczuska!

Micsoda? Azt mondod
Hogy te rég nem alszol;
Hogy én vagyok lusta,
Mama is panaszol?

Hisz igaz! De mikor
Oly nehéz fölkelni!
A jó puha ágyban
Oly édes heverni!

De heverni csúf bűn!
Jól van, hát keljünk fel.
Ki korán kél, mindig
Aranyos kedvet lel.

A KICSI ELLENSÉG.

(Képpel a 37. lapon.)

SÜRÜ nádasban elrejtözve nevelte föl a vízi tyukocska az ő két kedves kicsikéjét. Ugyancsak vigyázott, hogy ki ne kalandozzanak a biztos rejtkehelyből,

mert odakint könnyen ellenség prédájává eshetnének.

— Sok ám a mi ellenségünk, kedves fiaim, mi pedig gyöngék vagyunk, oktatókat. Ott kint a szabadban hamar meglát a vadász és lelő, titeket bizony még akár

élve is elfog; ott jár a gonosz ármányos róka is, a ki megles és váratlanul törne reátok. De itt a sűrű nádban nincs mitől félnünk. Ha zajt hallunk, meghuzódunk és senki sem vesz észre.

Meg is fogadták a kicsinyek a bölcs

... NÉZEGETTÉK, MIKÉP SÉTÁLGAT. (Lásd a 38. lapon.)

oktatást és eszökbe sem jutott, hogy kimenjenek biztos rejtekökből. Mert hát, mi tagadás benne, valami roppant bátorsággal épen nem dicsekedhettek. Csak ugy titkon irigyelték azokat a hatalmas mada-

rakat, melyek fönt repkedtek a légben és nem féltek. Milyen szép volna, ha ők is vitézek lehetnének!

Egy napon, a mint sétálgattak a nádasban, egyszerre csak egy furcsa jó-

szágot pillantottak meg. Kényelmesen sétálva jött feljök s ámbár kisebb, nagyon sokkal kisebb volt náluknál, mégsem látszott félni egy csöppet sem. Ágas bogas szarvai voltak, akkorák, mint jó maga. A kis csibék meghökkenetek s gyorsan odahívták anyjokat, mondja meg, mi az és veszedelmes-e? — Nem, ez nem veszedelmes, szolt a vizi tyukocska. Ez szarvasbogár, a ki hatalmas, a maga bogár atyafiai közt, de mi nem félhetünk tőle. Egyet lépünk és kint vagyunk az utjából. Nem is jut neki eszébe, hogy bántson.

Egy ideig nézegették, mikép sétálgat a szarvasbogár (Lásd a képet a 37. lapon) azután az öreg vizi tyukocska odább ment eleséget keresni. De a fiatalok ott maradtak. Most már szörnyen bátrak voltak s az egyik oda toppant a szarvasbogár elé.

— Menj innen ki! Ez a mi tanyánk, itt semmi keresni valód.

— Az nem a te gondod, felelé a szarvasbogár. Nekem erre tetszik sétálni, semmi közöd hozzá. Ez a hely mindnyájunké.

— Micsoda? Szembe mersz velünk szállni? No megállj! Kikapsz!

S a hősködő csibéske keresztül akarta bökní a csőrével a szarvasbogarat. De a csőre csak nagyot koppant s nem hatolt be a bogár kemény pánczéljába. A szarvasbogár pedig nem vette ezt tréfára, hanem hirtelen fölemelte pánczélját, kiterjeszté szárnyait és haragos zajongással dühösen neki röpült támadójának, aztán erős szarvaival bele kapaszkodott egyenesen a begyébe. Valami nagy kárt biz ott nem tett, ámde a kis csibe halálra ijedt és jajveszékelt, testvére rémülten elfutott s anyjok a közelben szintén megijedt, mert azt hitte, róka támadt rájuk. De mikor látta, mi a baj, megnyugodva sietett oda, hogy a szarvasbogarat elkeresse. Ez pedig nem várta meg, hanem zugva-bugva odább röpent.

— Jujujáj! sopánkodott még ekkor is a megrémült csibe. Hisz ez valami rettenetes szörnyeteg.

— Dehogy az! Nincs semmi bajod, ne jajgass. Bizonyosan ingerelted s ő védte magát és ekkor vége lett a bátorságnak. Inkább tanuld meg, hogy ha magad nem vagy vitéz, ne bizakodjál el gyöngébb látára, mert kicsi ellenség is rád ijeszthet, ha ő bátor, te meg félnék ijedős vagy.

TESTVÉRI SZOLGÁLAT.

(Képpel a czimlapon.)

A CSOBOGÓ patak partján
Virágot szed Janka.
Annyit szedett, hogy már alig
Szorítja a marka.

Ámde ott a tulsó parton
Sok szebb virág látszik,
El is dobja mind a régít
Az utolsó szálíg.

Jaj, ha az a víz nem volna!
Jaj, ha átmehetne!
De a patak nagyon mély ám,
Tán meg is ful benne.

No de ott van vitéz Ferkó,
Az bele nem fulhat,
Az ő hátán kicsi Janka
Bátran megindulhat.

»Hátha most a vízbe teszlek?»
De csak nevet Janka,
S át is jut a tulsó partra,
Ugy, amint kívánta.

A NYÁRI HERCZEG MESÉJE.

OL VOLT, hol nem volt: volt egyszer egy kis királyfi, kinek atyja hatalmas varázsló is volt. Alkotott, amit csak akart, és mert azt kívánta, hogy az ő fiacskája nagyon boldog legyen,

azt cselekedte, hogy bárhová ment a fiú és bárhol időzött, mindig csak nyár virított körülötte. A kertben a fülemilék daloltak, a mezőn a búza érett, a levegő balzsamos volt és bárhová ment a kis királyfi, rögtön oda sütött a nap. Ha valamely városba tért, hogy hű alattvalóit jelenlétével boldogítsa, bár tél idején volt s az utczákon még ott hevert a hó: egyszerre csak elolvadt, a zord lég enyhére vált és a zöld fenyőágak, melyeket fehérbe öltözött leánykák elébe szórtak, megannyi illatos rózsák gyanánt hulltak az utjára.

Igy nőtt fel a kis királyfi: melegségekben s napsugárban, úgy, hogy mindenki csak »Nyár-királynak« nevezte. Mivel okos gyermek is volt, csakhamar észrevette, hogy nagy különbség van közte és a többi földi teremtmény között.

Egyszer, midőn körülbelül 12. évét töltötte be, az történt, hogy királyi édes atyja őt szomorú gondolatokba merülve találta.

— Mi bajod van, édes fiam? kérdezé a király. Ha valami nem tetszik neked, másképen rendelhetem, mert mind megkaphatod, amit csak kívánsz magadnak.

Ó felséges atyám, mondja félénken a királyfi, te olyan jó vagy hozzám! Minden oly szép itt, a rózsák virulnak, a nap süt és a kalászkok érnek. De nem szeretem, hogy a természet mindig csak virultában legyen, hogy folyton csak meleg, verő fényes idő jár. Közönséges embereknél egész másképen van minden. Ott nemcsak az aratást, hanem a víg szüretet is ünneplik, és ha az erdőben vadásznak, akkor a fák lombja sárga és piros, aztán lehull s oly gyönyörűség a zörgő, puha avarban sétálni.

Legalább így mesélik pajtásaim, kiket kegyes jóvoltod mellém rendelt. Kedves atyám, nem láthatnám én is egyszer az őszt?

Mondá a király:

— Jól van, fiam, meglesz, amit óhajtasz! De halkán sóhajtá: hanem azért a nyár mégis a legszebb!

Egyszerre zord szél kezdett süvölteni a sárga haraszton keresztül, a királyfi pedig vidáman tapsolt kezeivel, mert még sohasem hallotta egy valódi őszi szélnek zenéjét s nem látott még tarlóföldet. Szürke köd borongott a hegyeken, s a nap csak délben mert kissé kibujni a szürke fátyolból.

Hogy a királyfi a szőlőkön keresztül ment, békanyáznak a selymes fehér szála ragaszkodott királyi orrocskájához, ami neki szerfölött kedvesen esett. Egyik szüretet a másik után ünnepelte, röppentyük sísteregtek a légben és a királyfi az ő társaival együtt szedé az érett almákat, melyek sokkal jobban ízlettek neki, mint a cseresznye s meggy, mint a szamóca, az árpával érő körte, a pöszméte s ribizke, miket egész életén át evett. Fehér, kis lovacskát is kapott, hogy királyi atyjával vadászatra járhasson. Az erdő nem hordta többé a nyárnak egyforma zöldjét, hanem lombjai csodálatos színekben égtek. Fülemilét sem hallott, csak hollók és varjúk károgtak. — De mindez csak annál jobban tetszett a kis királyfinak. Sőt, midőn egyszer a városba jött, látta, hogy még ide is kiterjedt az ősz. A rózsabokrétá, mellyel neki a fehérbe öltözött kis leányok kedveskedtek, a kezében tarkává vált.

Ismét elmúlt három év, mikor a királyi atya újra búsongásban érte fiát. Ott ült a királyfi a palota könyöklőjén s bánatosan nézte a fák sárga s piros lombját.

— Mi a bajod édes fiam? kérdezé a király. Ha valami nincs a kedvedre, másképen rendezhetem. Mert amit csak kívánsz magadnak, azt mind megkaphatod!

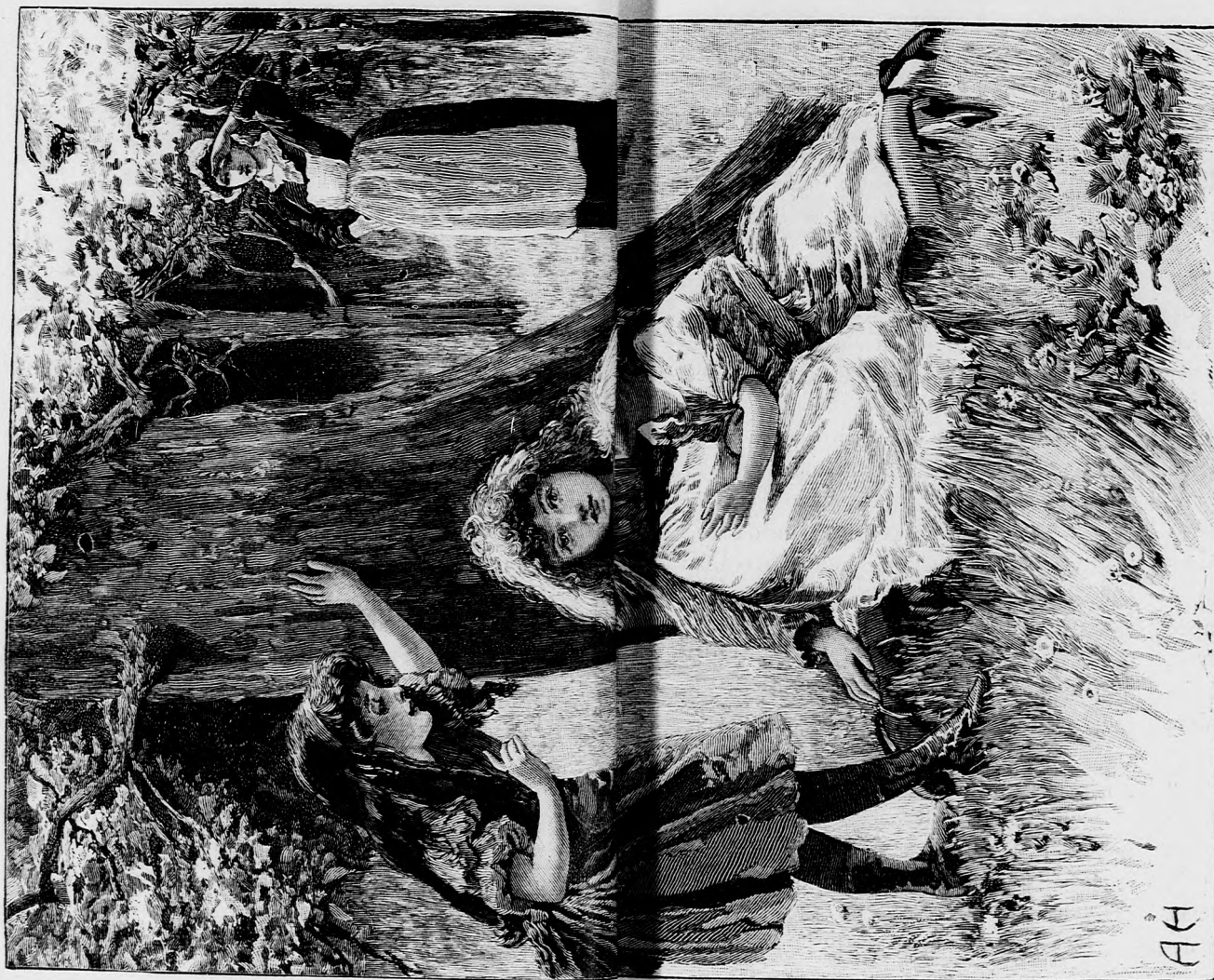
— Ó felséges atyám, kezdé a királyfi, itt minden oly jó és gyönyörű, de nem szeretem, hogy az erdő lombja mindig hervatag, hogy folyton csak szüretelünk és vadászunk. Azt mondják, hogy a közönséges embereknél egész hideg van, a föld fehérbe öltözködik, s a hegyek orma mintha csak cukorral volna behintve. Ünnepet is ülnek, melynek a neve karácson, amidőn egyik a másikat megajándékozza és a vizek színén keresztül kasul futkoznak, mert oly kemény és sima, mint valamely teremnek a sikos padlója. Ó királyi édes atyám! — nem láthatnám én is egyszer ezt a csodát?

— Ez a tél, mondá a király. Jól van fiam, meglesz, amit óhajtasz, de — és hal-

kan sóhajtá: hanem azért a nyár mégis csak a legszebb.

Egyszerre beborult az ég és a fehér hó

nagy, puha pelyhekben hullott alá. A királyfi örömeiben tapsolt kezeivel, mert olyat még nem látott soha. Reggelre kelve,

hosszában-szélteiben be volt fagyva a nagy tó. A királyfi és játszótársai hólapdákkal játszottak, hőembert csináltak, végre a

királyfi számára egy pár korcsolyát is hoztak. Tiszta ezüstből valók voltak s a királyfi boldogan iringált rajtok a tó

a karácsonyfát. De csak boldog, vig élet is volt ez! A királyfi arcza égett a hidegtől, szeme fénylett a boldog örömtől és fürtjei lebegtek, midőn kis szánkában ülve, fehér lovacskaikat vidám csengetéssel hajtotta a fehér mezőkön keresztül.

A király örömmel nézte őt s így gondolkozott magában: most végre meg lesz elégedve!

A királyfi csintalanul nevetett, ha látta, hogy az udvari méltóságok fogva-czogva ülnek a meleg kályha körül és panaszkodnak, hogy sohasem lesz ismét nyár. Ha pedig a királyfi a városba utazott, bárha nyár derekán volt is, rögtön hullott a hó és az ablakokban a viruló rózsatövek csodás alakú jégvirágokká változtak.

Hanem, hogy újra három év mult el, a királyfi — ki már most délczeg, szép ifjúvá serdült — oda lépett királyi édes atyja elé, mivel hogy már most az egyetemre kellett mennie és búcsút véve, így szólt:

— Felséges uram és atyám, nagy kérésem volna!

— Adjad elő, felelé a

sikos tükrén. Épen karácsony ünnepe közeledett s annak estéjét fényesen ülték meg a palotában. A királyfi maga ékesíté

király. Ha valami nincs az inyedre, másképen rendezhetem. A mit csak kívánsz magadnak, azt mind megkaphatod!

— Felséges atyám, mondá akkor a királyfi, lásd: minden nagyon szép télen, de vágyom ismét viruló virágok, zöldelő bokrok, enyhe levegő és madárcsicsergés után!

— Hiszen ez a *nyár!* szólt örvendezve a király:

— Nem királyi atyám, *tavasznak* nevezik!

— Meglesz, fiam, az is. De halkan sóhajtván így szólt: hanem azért a *nyár* mégis a legszebb.

És egyszerre márcziusi szellő fujt a mezőkön át, elolvadt a hó és a patakok jeges kérge, a levegő enyhe lett, a nap barátságosan süttött és a gólyák visszatértek délről.

Mielőtt a királyfi az egyetemre utazott, legjobb barátjával kiment az erdőbe és ott a kék-ég alatt örök hűséget fogadtak egymásnak. Mikor aztán az egyetemre költözött, a tanár leánya rózsabokrétát nyújtott neki, és mihelyt a kezébe vevé, mind a nyílt rózsák apró bimbókká lettek, és mind a tanárok, ha a királyfi szobájába léptek, felfrissültek, mert kívül *nyár*, bent azonban *tavasz* volt.

Hogy újra elmúlt három év, a királyfi eleget tanult és visszament királyi atyjához. Ott pedig sok megváltozott azóta. A királyfi legjobb barátja, ki neki hűséget fogadott, megszegte fogadalmát, ami nagyon megszorította a királyfi nemesis szívét. Ugy látszott neki, mintha megromlott volna az egész világ. Semmi, de semmiben sem lelta már kedvét; s a midőn a király az ő kedves fiát ily szomorúnak látta, hozzá lépett és így szólt:

— Hallodd fiam, meg kell házasodnod!

A királyfi beleegyezett, mert ismert egy szép királyleányt, ki nagyon tetszett neki. Hanem a királyleány így szólt hozzá:

— Nem, elvarázsolt királyfihoz hozzá nem megyek. Férjem olyan legyen, mint a más ember fia!

A királyfi érezte, hogy igazat szól a királykisasszony, elment az édes atyjához és meghatott hangon így szólt:

— Felséges királyom, édes jó atyám! Tudom, hogy mindent csak az én kedvemre alkottál, hisz a *nyár* olyan kéjes, az *ősz* olyan üdítő, a *tél* gazdag örömeiben és a *tavasz* tele van szeretettel — de egyik sem elégíthet ki!

— Micsoda?! kiáltá ijedten az öreg király. Drága fiam, hiszen ötödik évszak nincs is!

— Nem atyám, nem is akarok én ötödiket. Egy nem adhat mindent. Atyám, add nekem mind a négyet, add nekem az egész évet, hadd birjam úgy, miként más közönséges emberek. A *nyári* hő nem nyújt örömet, ha mindig ugyanaz marad; a *téli* fagy csak ijeszt, ha soha nem következik reája *tavasz*. Édes atyám, add nekem mind a négyet!

— Jól van fiam, meglesz, amit óhajtasz, szólt fejét csóválva az öreg király; de — és halkán sóhajta — a *nyár* mégis csak legszebb.

És aztán az öreg király fiának adta át a koronáját és eltörte varázshotját. A fiu pedig király lett és elvette az okos királyleányt.

Ez *nyáron* volt; a s rá következő *ősz*, *tél* és *tavasz* egyaránt kedves volt. *Tavasz-*

kor fiacskája is született a királyfnak és nemsokára azután meghalt az öreg király. A fiatal király soká búsult, de aztán vidáman és boldogan élt királyi nevével és viruló kis fiával, folytonos meglepédesben s tán még ma is élnek mind a hárman, ha meg nem haltak.

Ez a »Nyári herczeg« meséje.

Meinhardt A. nyomán németből fordította

Eisenstädter Emma.

MESEMONDÓ NETTIKE.

(Képpel a 40–41. lapokon.)

A kocsi előbogarogott, a mama beült s a gyermekek szépen elbucsuztak, ha csak rövid időre is. Azaz csak Nettike és Klárrika bucsuzott szépen, mert a kis Etelke ugyancsak siralmas arcot vágott. Igen, ha a mama őt is magával vinné, akkor vigan volna; pedig maga is belátta, hogy jobb neki most itthon a hús szobákban, vagy az árnyas kertben, mint kocsi-kázni a forró napon a közeli városba, hol a mamának sok járnivalója van.

Csak hogy a kis Etelke is olyan fajta gyermek volt, a ki ha belátott is valamit, mégsem hallgatott az okos szóra. Most is, hogy a mama elment, ő pityeregve sirdogálva állt a tornáczon. Mit csináljon ő már most, ha a mama nincs otthon!

— Csupa szomorúság lesz az egész délutánom! sóhajtá keservesen.

— Magad leszel az oka, szólott Klárrika. Mi is szeretjük a mamát annyira mint te, de szeretetünkkel nem okozunk neki bosszúságot és kellemetlenséget. Nem sokára haza jön, addig vigan elmulatunk a kertben.

Nettike és Klárrika kísértáltak a nagy kertbe, ahol pompásan lehetett időzni a százados, lombos fák alatt. Etelke kedvetlenül nézett utánok, aztán maga is csak oda ment mégis. Legalább nem lesz oly nagyon egyedül.

Arra nagyon meleg volt, hogy sokat futkossanak. Nettike és Klárrika megpihentek egy nagy fa alatt s Klárrika így szólt:

— Nettike, tudod-e mit ígértél? most itt épen jól elmondhatnád azt a mesét, melyet minap említettél, hogy a bácsiéknál olvastad.

— Nem bánom, el is mondom.

Etelke, a ki közel ödögött, meghallotta és odalépett. A szép mesét ő is szerette s most nagy búban ez is jobb lesz a semminél.

Klárrika leheveredett a fübe. Etelke pedig oda melléje, mig Nettike állva maradt és mesélt. Nagyon szépen tudott mesélni s Etelke mihamar egészen elfelejtette, hogy hiszen ő neki ma szomorúság a délutánja. Feszülten leste a mesemondó Nettike szavait s hol kaczagott, hol tapsolt, ijedezett, már ahogy a mese fordult. A mese nagyon hosszú volt, de Nettike nem fáradt bele, csak hogy Etelke még kevésbbé. Észre sem vették, mennyi ideje tart már s épen a végére értek, mikor a szobaleány oda érkezett s így szólt:

— Az egész kertet összekerestem... úgy elbujtak.

— Mit kíván, Lidi? kérde Etelke. Jó hogy előbb nem zavart.

— Jó? No, ezt ugyan nem hittem... én még siettem, mikor messziről megláttam a mama kocsiját... mert Etelke kisasszony oly kétségbeesetten mondotta volt, hogy csupa szomorúság lesz az egész délutánja... hát mentül előbb meg akartam vigasztalni, hogy már jön a mama.

— Azt meg is köszönöm, szólott Etelke. Sietünk is a mamához, de a délutánt biz én igen kedvesen töltöttem. Igazad volt, Nettike, csak kényeskedés, haszontalan nyafogás volt az, a mit az elébb véghez vittem. De ezentul a te példádát követem s mamánk nem fog többé viseletemen bosszankodni, ha épen egyszer-másszor magunkra kell hagynia.

A BÁNYA TITKA.

— Beszélyke. —

(Képpel a 45. lapon.)

ÖRÜLBELÜL tizenkét éves diák lehettem, mikor ez a nevezetes esemény történt. Az öcsém pedig, Lajoska, tíz éves volt. Természetesen én voltam az ur minden játéknál, ámbátor ez nem volt könnyű dolog, mert a Lajos öcsém nyakas, bátor kis ficzko volt. De hát ezt végre még szerettem, mert így velem tartott mindenféle bátor vállalkozásoknál. Én pedig váltig szerettem a bátor kalandokat.

Csak az volt a baj, hogy nem igen akadt. Pedig a mi vidékünk nagyon arra való volt. Persze, csak a nagy vakációban voltunk otthon, de akkor aztán ki is kutattuk messze földön az egész tájéket. Volt ott egy pár hegyesucson régi omladozó vár, azokat megmáztuk, vártuk késő estig a kisértő szellemet, melyről azt beszélték, hogy ott járkal az omladozó falak közt; de biz az nem akart előjönni, nyilván mert tudta, hogy minket ugyan meg nem ijeszt. Utoljára is meguntuk s másfelé jártunk.

Volt hova bőven. Közel terült el a nagy erdő s közte hatalmas sziklák emelkedtek, vad hegyi patakok zuhogtak. Itt-ott pedig a sziklák, hegyek tövében barlangféle nyílások látszottak, azokat is mind ismertük. Régebben bányák voltak itt, de már abba hagyták s a bányák beomlottak. Egy-egy bányanyílásba be is mentünk, de messzire nem igen nyomulhattunk, mert odabent teljesen sötét volt. Aztán nem is volt ott semmi mulatságos a puszta üres barlangban.

Inkább kalandoztunk az erdőben. Ott kedvünkre üzhettünk mókust, madarat, mászhattunk fára, benézhattunk a madarak fészkebe, a mi jó mulatság volt mind, csak hogy semmi nagy vitézséget nem kívánt. Pedig mi szerettünk volna valami jeles dolgot véghez vinni, mint azt könyvekből olvastuk.

No, egyszer aztán betelt ez a kívánságunk.

Egy szép napon, a mint ismét ott kószáltunk az erdőben, egy idegen embert pillantottunk meg. Izmos, erős, torzonborz szakállu férfi volt, a hátán jókora ládikóval, a kezében hatalmas fokossal. Mondhatom, nem valami barátságos képű ember volt. Szerencsére, nem láthatott minket, mert épen egy bokor mögött álltunk. De mi annál jobban láttuk.

Megállt, fürkészőleg nézett körül és dörmögött valamit. Fölpillantott az égre, mintha a nap állásáról akarna tájékozódni, aztán jobbra fordult és lassu léptekkel megindult.

— Láttad? kérdé sugva Lajos öcsém.

— Hogy ne láttam volna. Ez valami gyanus ember.

— Én is azt gondoltam. Vajjon ki lehet?

— Ki tudja. Soha sem láttuk ezen a vidéken, pedig mindenkit ismerünk. Látszott is, hogy keres valamit.

— De hát mit kereshet itt az erdőben? Hiszen itt nincs semmi.

Épen ez a furcsa, ez a gyanus. Meg kellene tudnunk, hová megy.

— Akkor hát menjünk utána, szólott öcsém bátran.

Ennél okosabb és bátrabb indítványt magam sem tudtam volna. Megindultunk tehát az idegen után, aki lassan haladt, úgy hogy mihamar utolértük. Vigyáztunk,

hogy meg ne láthasson, de mi még sem veszítettük szem elől.

— Itt nem messze kijutunk az utra, sugtam öcsémnek. Ha csak közönséges

MEGINDULTUNK A BÁNYÁBA. (Lásd a 46. lapon.)

vándor, akkor az utra tér, majd meglátjuk.

Meg is láttuk csakhamar, hogy az idegen nem tért az utra. Keresztül ment rajta és megint be a sűrűségbe. Most már

nem lehetett kétség, hogy ez valami rejtélyes, titokzatos dologban jár. Még pedig bizonyosan veszedelmes, gonosz dologban, mert különben nem bujkálna itt az erdőben.

— Ennek a végére járunk! Ki tudja, milyen nagyszerű dolgot fedezünk fel, milyen dicsőséget aratunk.

Nem kellett nagyon sokáig követnünk az idegent. Egy sziklás helyre értünk s a rejtélyes idegen itt egy kis ideig szétnézegetett, aztán a fejével bólintott és egyenesen neki indult egy üregnek, mely ott tátongott a hegy oldalában. Tudtuk, hogy ez is egy régi bánya bejárása.

Az idegen eltűnt a bányában, mi pedig meglepetve bámultunk egymásra. Nem sokára egy kis fényt láttunk megvillanni a bányában, de mihamar ismét sötét lett. És néhány percz múlva az idegen ismét kijött. Csakhogy rögtön szemünkbe tűnt valami: az, hogy az a csomag vagy láda nincs többé a hátán. Azt ott hagyta bent. Amint kijött, hátra sem nézett, hanem szaporán neki indult az erdőnek és mihamar eltűnt.

Mi csak akkor mertünk megszólalni. Még ekkor is csak halkán.

— Láttad? kérdém. Ott hagyta azt a nagy csomagot. Mi lehet az? Miért hagyta ott? Mi dolga van itt?

— Oh, én már tudom, felelé Lajos öcsém. Ez valami gonosz rabló-vezér. Abban a ládában vannak a rablott arany kincsek s ide rejtette az elhagyott bányába, mert tudja, hogy ott soha sem jár senki.

— Világos! Nem is lehet más. Magam is ezt gondoltam.

— Csakhogy most az egyszer csalódott ám a gonosz! mondám elégedetten. Nem gyanítja, hogy látta valaki. De mi föl fogjuk fedezni. Ez már aztán lesz valami.

— De lesz bizony! szólt Lajos villogó szemekkel. De jó, hogy erre jártunk! Ki tudja, milyen nagy hasznot teszünk!

Rögtön meg is indultunk a bánya felé, de aztán eszünkbe jutott, hogy sötétben ott nem is boldogulunk. Gödrös, omladványos hely, még akár a nyakunkat is törhetjük s mégsem találunk rá az elrejtett kincsre.

— Nincs más hátra, mint gyorsan haza menni és lámpást szerezni. Az a gonosz ember mostanában nem igen fog visszatérni, nem kell félnünk, hogy addig elviszi a kincset.

— Azon is segíthetünk, mondám okos furfanggal. Te addig szaladj haza és az istálóból esenj ki egy lámpást... de okosan, hogy meg ne lássák, mert akkor kivallatnának és mások is beleszólnának a dolgunkba. Pedig ez csak a mi dicsőségünk. A mig oda jársz, én itt őrt állok.

Lajos öcsém utra kelt, én pedig nagy figyelemmel őrködtem. Jó ideig kellett várnom, mert innen a házunkig jókora séta volt. Már szinte esteledni kezdett, mikor Lajos megjött a lámpással és gyújtószerral. Rögtön dologhoz láttunk, meggyújtottuk a lámpást és megindultunk a bányába. (Lásd a képet a 45. lapon.)

Lázás izgatottsággal léptünk be. De ott bent nem valami sokáig kellett keresgelnünk. Nem messze a bejárástól ott hevert a rejtelmes láda. A gonosz rabló-vezér nagyon bizakodott a rejtekében, még csak nem is vitte nagyon mélyen be a kincsét.

Főlemeltük a ládát. Nem volt nagyon nehéz, ketten jól elbirtuk. Csakhogy

mégis nagyon lassan haladhattunk vele, mert nem volt jó fogója a ládának. Egészen ránk sötétedett, mire kiértünk az erdőből. Ott egy-egy falusi ember csodálkozva nézte, mit czipelünk, kérdezte is, segíteni is akart; de volt eszünk, hogy nem fecsegtük ki, nem is biztuk másra. Inkább azon tanakodtunk: bevigyük-e mindjárt az apánkhoz, vagy reggelre hagyjuk a nagy fölfedezést?

— Jobb lesz, ha reggelre hagyjuk, mondám. Tudod, milyen pontos ember apánk. Nem volna nyugta, talán egész éjjel is ebben a dologban járna, kelne.

A kertnek kerültünk tehát s eldugtuk a kincsünket a kerítésnél sűrű bokrok közé. Szerettük volna ugyan látni, mi van a ládában, de nem lehetett fölnyitni, kulccsal volt elzárva.

Ugyancsak nyugtalan éjszakánk volt. Alig tudtunk elaludni, mindig azon járt az eszünk, milyen nagyszerű dolgot fogunk reggel fölfedezni. S mert sokáig nem aludtunk, reggel kissé későcskén keltünk fel. Akkor is arra ébredtünk, hogy apánk sürgetett.

— Fiuk, keljete fel szaporán és jőjjetek ki.

Siettünk s a mint kiértünk a tornácra, ugyancsak meghökkenve álltunk meg. Apánk állt ott több emberrel s köztök volt az a gonosz erdei rabló is. Apánk, hallottuk, épen így szólt:

— Nem értem a dolgot, fiaimnál eddig nem tapasztaltam ilyen csúf tulajdonságot, nem hiszem, hogy ők legyenek a tolvajok. De mindjárt megtudjuk.

Megpillantott és odahívott, aztán szigoruan kérdé:

— Igaz-e, hogy ti tegnap este az erdőből, a régi bánya nyílásából elvittek egy ládát. Ezek az emberek azt mondják, hogy látták.

Nem tagadtuk. Sőt büszkén kezdtük mondogatni, hogy milyen nagy dolgot míveltünk ezzel. Csakhogy erre aztán mindannyian akkorát kaczagtak, hogy szinte rengett belé a fal. Apánk pedig félig boszusan mondá:

— Oh ti oktondiak! Tudjátok, mi van abban a ládában? Azt a régi, elhagyott bányát most újra művelni fogják s ma egy mérnök jön ide, aki ott kutatgatni, méregetni fog, a szerszámaikat pedig előre küldte ezzel a szolgáljával, a ki ugy gondolkozott, hogy mindjárt oda viszi, nem bántja ott senki. Ti pedig elloptátok. Nem tudtatok először kérdezősködni, mikor én is, mások is már tudtuk ezt a dolgot?

Ujra nevetett mindenki, csak mi ketten álltunk ott szörnyen röstelkedve. Ugyan nagyszerű dicsőséget arattunk, — tolvaj hirbe keveredtünk!

No de azóta nem is kotnyeleskedünk bele mindenbe és nem keresünk kalandokat. És ha valamit látunk, hallunk, a mit nem értünk, a mi feltűnő, hát először is megkérdezzük az apánktól és így, remélem, nem fogunk többé ilyen oktondiságot elkövetni.

A MENTŐ FÜTTY.

— Vadász történetke. —

JAJ, JAJ! Fussunk! Menyus bácsi már megint füttyül! Jaj, mindjárt meghasad a fülem!

Az már bizonyos, hogy gyilkos éles füttyülés volt a Menyus bácsi füttyülése.

Még a madarak is elhallgattak a fákon ott a kertben, a kényes kis Gizike pedig tréfásan bedugta a füleit. De Bertike nem akart vele futni, mert ő inkább bámulta a bácsit és erőlködött, hogy ő is olyan nagyot tudjon füttyenteni. Menyus bácsi pedig nevetve mondá:

— No, kényes kisasszony, nem tetszik a fütty? Nem valami szép muzsika, az bizonyos. De néha még ennek is hasznát lehet venni.

— Oh, ugyan már mire?

— Kinek mire. Én arra vettem hasznát, hogy az életemet megmentsem. Ha nem tudok ilyen nagyot füttyenteni, most nem beszélnek veled.

— Hogy lehetne az!

— Ha akarod, elmondom.

Már ezt Gizike és Bertike nagyon szerették. A bácsi olyan jól tudott mesélni, hogy kapva kaptak rajta. Nem is kérte magát.

— Tudjátok, kezdé, hogy nagyon szeretek vadászni. A múlt őszen egy barátom meghívott medve-vadászatra. Örömmel fogadtam el a meghívást, mert a medve-vadászat, bár kissé veszedelmes, de nagyon érdekes vadászat.

Több napig bejártuk a nagy erdőséget, rá is találtunk a maczkó nyomára, de mindig elmenekült előlünk s be kellett érniük más kisebb vaddal. De eltökéltük, hogy nem tágitunk és akárhogy, de megkerítjük a medve bőrét. S egy este az erdőcsősz hírül hozta, hogy rátalált a medve barlangjára, ha reggel korán kimegyünk, megleshetjük. Korán hajnalban utra keltünk tehát s ugyancsak nagyot gyalogoltunk, míg a kijelölt helyre értünk. Még alig derengett s én egy szikla mellett foglaltam állást. Kevés idő múlva zörgést hallottam egészen közletről a sűrűségből. Hamarjában nem tudtam, valamelyik vadásztársam jön-e vagy a medve. Kiáltottam, de választ nem kaptam, hanem e helyett alig négy-öt lépésnyire tőlem

egy hatalmas medve bukkant elő s a mint megpillantott, haragos morgással két lábra állt és felém rohant.

Persze kaptam gyorsan a puskámhoz és lőttem. Meg is sebesítettem a maczkót, de nem halálosan s másodszer löni már nem volt időm, mert a fenevad dühösen rám rontott, kiütötte kezemből a puskát és átölelt rettenetes első lábával. Ez nem volt tréfa, mondhatom. Éreztem a maczkó forró lehelletét, a mint harapni akart. Vergődtem, ki akartam szabadítani magamat... Csak annyira szabaduljak, hogy előránthassam jó vadászkezemet! De a medve kegyetlenül szorosan ölelt, szinte ropogott bele minden csontom.

Már azt hittem, végem van. Kapkodtam a fejemet, hogy a fenevad bele ne haraphasson s egyszer e kapkodásban a szám épen a medve füléhez ért. Ekkor hirtelen eszembe villant valami s olyan erősen, a mint csak birtam, bele füttyentettem a maczkó fülébe.

A medve a sívító füttyre, mely váratlanul lepte meg, összereszt, eleresztett és egy pillanatra hátralépett. Én sem voltam rest s szintén hátraugrottam, kirántottam hatalmas vadászkezemet és teljes erővel beledöftem a medve mellébe. A következő pillanatban holtan terült el. Meg voltam mentve és pompás zsákmánnyal tértem haza.

Ebből láthatjátok, hogy még a leghaszontalanabb, megvetett eszköznek is lehet néha jó hasznát venni. Csak tudni kell a maga helyén és idején okosan felhasználni.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »Kis Lap« XXXVI. kötet 26-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Bottlik Dezső, Wodianer Olga, Ponori Margit.

